

„Ik ben niemands eigendom!” Sara Lima speelt in de theatervoorstelling *Strada* een moderne, zelfbewuste Gelsomina. (Foto NRC Handelsblad, Rien Zilvold)

‘Kids dol op theater vol problemen’

Jongeren spelen ‘La strada’ met dans, film en fotografie

De schouwburg en de straat komen bij elkaar in ‘Strada’. In deze theatervoorstelling spelen jongeren clipachtige scènes, met dans, theater, film en fotografie. „Je hebt geen Pierre Bokma nodig om mensen cultuur bij te brengen.”

Door onze redacteur
ROSAN HOLLAK

AMSTERDAM, 20 NOV. „Ik weet niet waar dit steentje goed voor is. Maar er moet toch iets zijn? En jij bent ook ergens goed voor. Met je gekke artisjokkenkop.”

Mat, een gespierde zwarte jongen (Ruben Solognier) in een hippe urban outfit, spreekt tegen Gul, een meisje (Sara Lima) in een strak jurkje op grote gympen. Hij kijkt haar liefdevol aan. Zij draait verlegen om haar eigen as. De woorden die Mat tegen haar spreekt zijn letterlijk overgenomen uit de Italiaanse speelfilm *La Strada* van Fellini (1954). Alleen speelt deze scène zich niet af op een stoffig pleintje van een Italiaans dorpje maar op de betonnen vloer in de Westergasfabriek in Amsterdam.

Strada is de nieuwe multimediale coproductie van jongerenorganisatie Bekijk 't,

dansgroep ISH, theaterinitiatief rZpkt en fotomuseum FOAM. De komende maanden speelt deze voorstelling voor honderden schoolklassen. Het verhaal, dat losjes is gebaseerd op de klassieker van Fellini, gaat over een aantal jonge straatartiesten. Zamp (in de film Zampanò) ontmoet het meisje Gul (Gelsomina) dat hij meeneemt in zijn bakfiets. Samen trekken ze rond om op te treden. Dat gaat goed, tot ze Matto (de ‘gek’) ontmoeten, een derde straatartiest.

Net als in het originele verhaal ontworstelen in de voorstelling Matto en Gul zich aan de machtswellusteling Zamp. Alleen is deze moderne variant opgebouwd uit een twintigtal clipachtige scènes, met dans, theater, film en fotografie. En is het vooral niet de bedoeling dat de bezoeker blijft zitten. Er moet worden rondlopen en op een gegeven moment zelfs worden mee gedanst. „De scholieren moeten na afloop vooral niet het idee hebben dat ze naar een voorstelling zijn geweest”, zegt regisseur Dick van den Heuvel (51).

Twee jaar geleden maakte hij rZpkt, een rauwe komedie over het leven van twee Marokkaanse jongens, die een aantal keer met justitie in aanraking waren gekomen. „Die voorstelling hebben we wel 400 keer gespeeld. In theaters, jeugdvangensissen, maar ook veel op de scholen.” De jongens

van rZpkt zijn voormalige jeugdcriminelen die door Theo van Gogh werden ontdekt voor zijn film *Cool*. Inmiddels maakt de groep verschillende vervolgvoorstellingen.

Een van de hoofddoelen is om de straatcultuur terug te brengen in het theater. „Toen ik naar *La Strada* keek bedacht ik me dat de Italiaanse circuscultuur uit de jaren vijftig hetzelfde is als de huidige straatcultuur van skaters en basketballers.” Volgens Van den Heuvel bestaat er in Nederland wel een goede ‘schouwburgcultuur’ maar is de band tussen ‘het theater’ en ‘de straat’ nog altijd slecht ontwikkeld. „Dat is jammer want die kids hebben een enorme belangstelling voor theater waarin maatschappelijke problemen worden aangekaart.”

Acteur Sofian Abayahya (21), die in *La Strada* de rol van een eigentijdse spreekstalmeester vertolkt, kan dit bevestigen. Vorig jaar speelde hij in een andere productie van rZpkt. „Over een meisje dat werd ingepakt door een loverboy. Daarover kwamen na de voorstelling vaak enorme discussies los.”

Abayahya is in zijn nopjes met zijn rol. „Ik ben de verteller van het verhaal en moet het publiek ophitsen met mijn monologen. Heerlijk.” Hij heeft absoluut geen zin om naar de toneelschool te gaan. „Al Pacino is mijn held. Die heeft ook nooit een opleiding gevolgd. Ik hou de rol dicht bij mijzelf.”

„Je hebt geen Pierre Bokma nodig om mensen cultuur bij te brengen,” zegt Wim Wentzel van stichting Bekijk 't. „Je moet gewoon mensen hebben die vanuit hun tenen op dat podium staan te spelen.” De producties die Bekijk 't brengt zijn allemaal laagdrempelig en multidisciplinair. *Strada* is dan ook niet alleen een theaterspektakel waar scholieren naartoe kunnen, de verschillende disciplines worden, in de vorm van een korte workshop, ook aan de scholen aangeboden. „Leerlingen kunnen gaan acteren, dansen, fotograferen of beatboxen. Het resultaat wordt gefilmd, tot een geheel gemonoteerd en op een dvd gezet. Op die manier maken ze hun eigen *Strada*.”

Volgens Wentzel zouden dit soort workshops in de toekomst een vast onderdeel moeten worden van Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV), een vak dat sinds 2003 ook op het vmbo wordt gegeven. „Het is heel belangrijk dat de overheid jongeren niet alleen laat kennis maken met hogere cultuur door ze naar het museum te laten gaan. Prikkel die jonge creatievelingen. Als ze zich eerst interesseren voor breakdance, volgt daarna misschien klassieke dans.”

‘Strada’ 26 t/m 30 nov Westergasfabriek, Amsterdam. Tournee in 2008. Info www.bekijkt.nl.